

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati:
za
celo leto naprej 26 K -- h
pol leta " 13 " -- h
četrt " 6, 50 " -- h
mesec " 2, 20 " -- h
V upravnstvu prejemati:
za
celo leto naprej 20 K -- h
pol leta " 10 " -- h
četrt " 5 " -- h
mesec " 1, 70 " -- h
Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Narodno in inostrano
sprejema upravnštvo v,
Katol. Tiskarni, Kopjar-
jeve ulice št. 2.

Rokopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 76.

V Ljubljani, v petek 4. aprila 1902.

Letnik XXX.

Leonova oporoka.

Zgodovinski boj.

Sveti oče popisuje, kako so po krivici preganjali in sodili našega Izveličarja, in nadaljuje:

Ali je torej čudno, ako zadeva ista usoda tudi katoliško cerkev, katera nadaljuje njegovo delo in nepodkupljivo čuva njegove resnice? Svet si ostane vedno enak: poleg otrok božjih se dobe vedno tudi pristaši onega velikega sovražnika človeškega rodu, ki se je od začetka uprl proti Najvišjemu, in ki ga evangelij imenuje »kralja tega sveta«. Zato je pa svet proti postavi in proti onim, ki mu jo v imenu božjem oznanjujejo, v brezmejni prevzetnosti napojen od duha neke neodvisnosti in svobode, do katere nima nobene pravice. O, kolikokrat so se že v viharnih časih združevali sovražniki k brezumnemu početju, da uničijo božjo pravico! Delali so z nečuvstveno krutostjo in nesramno krivičnostjo v očitno škodo vse družabne celokupnosti. In če jim je izpodletel en način preganjanja, lotili so se takoj drugega.

Rimska država, skozi tri dolga stoletja zlorablajoč kruto silo, je nasejala svoje provincije z mučeniki in je z njihovo krvjo porosila vsako ped zemlje našega svetega Rima. Krive vere v gosti množini, zdaj zakrinkane, zdaj predrzno nastopajoče, so se trudile, da bi vsaj motile soglasje in razrušile edinost. Njim sledi, približno kakor pogubni viharji, od severa divje čete barbarov, in od juga islam, povsod puščave puščajoč za seboj in razvaline.

In tako se podeduje od stoletja do stoletja žalostna dedščina sovraštva do neveste Kristusove. Prišel je cesarizem, kateri, sumljiv, premogočen in zavisten tuji veličini, je vendar tudi v tem boju iskal svoje koristi, ki brez prestanka ponavlja svoje napade, da bi pogazil svobodo cerkve in si prisvojil njena prava. Srce nam krvavi, če gledamo, kolikokrat jo zadevajo neizrekljive krivice in bolečine.

Ona pa je zmagala vse ovire, vsa na-

silatva in ponižanja, vedno dalje je raztezala svoje miroljubne smotre. Slavno dedščino umetnosti, zgodovine, književnosti hraneč in globoko ukoreninjavoč človeški družbi duha evangelijskega, je osnovala civilizacijo, ki nosi ime krščansko in ki je vsikdar najbolje vplivala na narode, kateri so jo sprejeli, ki je učila ljudstvo pravičnih postav, milih običajev, pomoči slabotnim, usmiljenja do ubogih in nesrečnih, spoštovanja do prava in dostojanstva vseh. Zato je, kolikor je mogoče v vrtnico človeškega borenja, prinesla ono mirno državljansko življenje, katero izvira iz najboljšega izravnjanja med svobodo in pravičnostjo.

»Reformacija«.

A vkljub temu, da je cerkev tolikokrat pokazala svojo notranjo moč tako očitno in vzvišeno, vendar jo vidimo v nam bližje stoječih dobah ravno tako, kakor v srednjem in v novem veku, zamotano v boje, ki so v gotovem oziru še hujski in mučnejši. Iz splošno znanih zgodovinskih vzrokov je dvignila takozvana »reformacija« 16. stoletja prapor upora in je hotela zadeti cerkev v srce s tem, da je divje napadala papeštvo. Raztrgala je vez stare edinosti, duhovne oblasti in skupne vere, katera je zbirala narode pod materinskimi perotmi v eno čredo in tako v edinosti namenov in smotrov čisto podvojila njihovo moč in slavo. Tako je »reformacija« v slojih krščanske družbe proizvabila obžalovanja vredno in pogubno ločitev. Nečemo s tem reči, da so hoteli takoj iz početka spraviti iz sveta gospodstvo nadnaravnih resnic; a ko so na eni strani zavrgli prvenstvo rimske stolice, tega živlega in ohranjajočega vzroka edinosti, in ko so na drugi strani pa postavili načelo »svobodnega preiskavanja«, so stavbo božje hiše v temelju omajali, široko pa so odprli vrata neštevilnim izpremembam, dvemu in tajitvam celo v najbolj važnih predmetih, tako da je šel razdor še dalje, nego so novotariji sami pričakovali.

Brezbožno modroslovje.

Ko je tako odprta pot, nastopi prevzetno modroslovje, ki se roga veri in gre še dalje

v svojem norčevanju. Svete knjige so jim v posmeh; kar skupno zamerjuje vse razodete resnice zato, da bi v duši narodov pokončali vero in izbrisali vsako sled krščanskega duha. Iz teh virov so izšli usodni in pogubni sistemi racionalizma, panteizma, naturalizma in materializma, kateri pod videzom novosti pogrevajo stare zmote, katere so že očetje in apologeti prvih stoletij zmagoslavno zavrnili. Prevzetni moderni duhovi, medtem ko hočejo preveč videti s svojo lastno lučjo, so zaslepljeni tako, da še celo glede zmožnosti svoje lastne duše in njo odlikujoče nesmrtnosti ponavljajo prazne blodnje starega poganstva.

Boj proti cerkvi je postajal vedno ostrejši zaradi sile in splošnosti napadov. Kajti današnja nevera ni zadovoljna s tem, da dvomi in taji to ali ono versko resnico; ampak taji kar skupno vsa od razodetja višje posvečena in od zdravega modroslovja potrjena načela, one nedotakljive temeljne resnice, ki poučujejo človeka o najvišjem namenu njegovega bivanja, ki navajajo k dolžnosti, ki mu vlivajo pogum in udanost, ki mu obljubujejo čisto pravico in popolno srečo onkraj groba, in mu ukazujejo, da naj podredi čas večnosti, zemljo nebu.

In kaj postavljajo na mesto teh vzvišenih nauk, teh blažilnih verskih tolažil? Neki grozni, dvomni skepticizem, kateri srca ledeni in vsako veledušno teženje mori.

(Dalje prih.)

Ministerske konference.

Ministerska posvetovanja v zadevi skupnega državnega proračuna za prihodnje leto so se včeraj završila s kronskim svetom, ki se je vrnil popoldne ob 2. uri. Konference so bile završene z zmago obeh fin. ministrov nad dvojnimi ministrom in poveljnikom mornarice. Razgovor je bil namreč mej drugim tudi o nabavi novih topov in o tozadevnih novih stroških v skupni svoti 140 mil. kron. Tekom razprave so udeleženci dospeli do prepričanja, da vprašanje o novih topovih še ni godno, ker je potreba še mnogo poskusov. Vkljub temu je zahteval vojni min.,

naj se že v tem proračunu zahteva delni kredit kot prvi obrok skupne svote. To zahtevo pa sta pobijala oboja fin. ministra in tudi zmagala. Ravnotako je propadel mornariški poveljnik s svojimi zahtevami za nove ladje in so mu ministri dovolili le neko delno svoto. Na ta način niti ordinarij niti ekstraordinarij ne bo obsegal kakih večjih izrednih postavk.

Ta skupni proračun se predloži delegacijama, ki se snideta dne 6. maja v Budimpešti. Zborovanje bo otvoril cesar dne 7. maja s prestolnim govorom. V svrhu volitve delegatov bota min. predsednika bržkone takoj v prvih dneh zopetnega se-stanka drž. zbora poslala predsednikom zbornic dotična naročila.

Pri teh konferencah, ki so se jih poleg obeh min. predsednikov udeležili tudi min. Goluhovski, Kallay, Krieghammer, Lukaos in Böhm-Bawerk ter mornariški poveljnik Spaun, se je pa tudi razgovarjalo o kvoti in carinskem tarifu. V zadevi prve točke se je samo sklenilo pozvati oboja parlamenta, da odpošljeta kvotni deputaciji, v zadevi avtonomnega carinskega tarifa se pa min. še niso mogli zediniti in se nadaljujejo tozadevna posvetovanja prihodnji teden v Budimpešti.

Ogrski kardinal za Rim?

Povodom smrti kardinala dr. Missie piše ogrski »Pol. Cor.« baje od strani višje cerkvene avtoritete mej drugim sledeče: S smrtjo goriškega kardinala dr. Missie se je izpraznilo eno šestih kardinalskih mest, ki so rezervirana za avstro-ogrsko monarhijo. Po navadi pripadajo trije to, trije pa onostranski državni polovici, in sicer nadškofje na Dunaju, v Pragi in Olomucu ter v Ostrogonu, Kološi in Zagrebu. V letu 1900 pa je bil imenovan kardinalom tudi krakovski nadškof in sicer na račun zagrebskega nadškofa. Sedaj ob smrti kardinala Missie bi bilo treba misliti na obnovo starega običaja. Vkljub temu se pa v cerkvenih krogih računa z drugačno rešitvijo tega vprašanja. Francija, Spanija in tudi Avstrija imajo že vsaka po enega v Rimu bivajočega kardinala, le mi

LISTEK.

[22]

Slepi muzik.

Rusko spisal Vladimir Korolenko, prevel Krilič.

Oba, mati in sin, sta bila tako zamišljena v svoje delo, da nista opazila Maksimovega prihoda; kar je ta, zdravičevši se z začudenja, pretrgal sejo z vprašanjem:

„Anica, kaj to pomeni?“

Mlada žena je opazila vprašajoči pogled bratov in zardela, kakor bi jo strog učitelj zasačil pri prestopku.

„Glej,“ je izpregovorila zmedeno, „deček pravi, da čuti neko razliko v štorčljivi barvi, vendar ne more jasno umeti, v čem je ta razlika . . . Res, on je sam prišel na to in meni se zdi, da ima prav . . .“

„No, kaj še?“

„Nič, hotela sem mu samo . . . malo . . . pojasniti to razliko z raznimi toni . . . Ne srđi se, Maksim, jaz res mislim, da si je to dvoje jako podobno.“

Ta nepričakovana ideja je tako presestila Maksima, da v prvem trenutku ni vedel, kaj bi sestri odgovoril. Ukazal ji je ponoviti poskus in opazivši napeto pozornost na dečkovem obrazu, je zmajeval z glavo.

„Poslušaj me, Ana,“ je rekel, ko sta ostala sama. „Nikar buditi v dečku vprašanj, ki ne bo nikoli mogel popolnoma odgovoriti nanje!“

„Saj je vendar sam začel o tem govoriti, res . . .“ mu je segla Ana Mihajlovna v besedo.

„Vseeno. Dečku ne ostane drugega, kakor privaditi se svoji slepoti, mi si pa moramo prizadevati, da se ne bo brigal za svetlobo . . . Jaz pazim, da bi ga zunanji vtiski ne navajali na brezplodna vprašanja in ako bi se mi posrečilo, odstraniti te vtiske, potem deček ne bi nikoli čutil pomanjkljivosti svojih čutov, prav tako kakor mi nismo žalostni, ker imamo samo pet čutov in nimamo še šestega.“

„Mi se žalostimo . . .“ je tiho izpregovorila mlada žena.

„Ana!“

„Mi se žalostimo,“ je odgovorila otožno. „Mi pogosto tožimo zaradi slabih zmožnosti.“

Sicer se je pa sestra podvrgla bratovemu dokazovanju. Toda za enkrat se je zmotil: hoteč odstraniti zunanje vtiske je prezrl Maksim one mogočne težnje, ki jih je v dečkovo dušo vsadila narava sama.

IV.

Oči, je rekel nekdo, so zrcalo duše. Mogoče, da bi bilo primernejše primerjati jih z okni, ki se skozi nje vlivajo v dušo vtiski jasnega, svetlega, pisanega sveta. Kdo bi mogel povedati, kolik del našega duševnega življenja je odvisen od svetlobnih vtiskov.

Človek je člen brezkončne verige življenja, ki sega skozi njega iz globoke preteklosti v brezkončno prihodnost. In glej, v enem izmed teh členov, v slepem dečku, je usoda zagrnila to okno: vse življenje mora prebiti v temi. Ali to pomeni, da so se v njegovi duši za vedno pretrgale one strune, ki se z njimi duša odziva svetlobnim vtiskom? Ne, — tudi če to slabotno bitje se je moralo raztegniti življenje in po njem izročiti daljnim potomcem vsprejemljivost za svetlobo. Njegova duša je bila popolna človeška duša, z vsemi sposobnostmi, in ker ima vsaka zmožnost v sebi tudi teženje po dosegi svojega smotra, je tudi v temi dečkovi duši živelo neutolažno teženje po svetlobi.

Nepremično so ležale nekje tam v skrivnostni globini podedovane in dremajoče sile, pripravljene, z veseljem pozdraviti prvi svetlobni žarek. Toda okna so bila zagrnjena;

usoda dečkova je bila odločena: nikoli ne bo gledal luči, celo njegovo življenje bo minilo v temi!

Toda ta tema je bila polna prikazni.

Če bi bilo dečkovo življenje potekalo sredi nadloge in trpljenja, potem bi morebiti to obrnilo njegove misli na zunanje vzroke trpljenja. Toda bližnji ljudje so oddaljili od njega vse, kar bi ga moglo žalostiti. Dali so mu popoln mir in tišino. Toda prav ta tišina, ki je kraljevala v njegovi duši, je provzročala, da se je še bolj oglašala notranja nezadovoljnost. Sredi tišine in mraka, ki ga je obdajal, se je vzbujala tužna neuturna zavest neke potrebe, ki je iskala zadovoljenja, pojavljalo se je hrepenenje, udejstviti sile, ki dremljejo v duši in ne najdejo izhoda.

Odtod so prihajali tudi oni instinktivni naporci otroškega mišljenja, ki so odsevali v bolesterm vprašanju na njegovem obrazu. Te podedovane, pa v osebnem življenju nedotaknjene „možnosti“ svetlobnih predočeb so kakor nočne prikazni vstajale v otroški glavici, brez oblike, nejasne in temne, ki so rodile utrudljive in nedoločne napore.

Cela narava se je z nezavednim protestom dvigala proti individualnemu „slučaju“, proti porušenju naravnega zakona. (Dalje prih.)

5-15 / 1

(Mažari) ga nimamo. — Tako piše imenovani list ter pripominja, da pride na to mesto mnogr. De Montel, njegovo mesto pa zasede ogrski duhovnik. — Če bo le res!

Všenemec, ki ne zna nemško.

Všenemski preroki in prvobojniki za mater Germanijo imajo v svoji aredi tudi nekaj mož, ki jim nemščina proizvoduje grozne preglavice. Eden izmed teh je po poročilu dunajske „Reichsposte“ tudi všenemec prve vrste štajerski poslanec Malik. Najhuje pri tem pa je to, da se mož v tem oziru noče poboljšati. Omenjeni list mu je že večkrat resno svetoval, naj se pridno bavi z učenjem nemščine, da ne bo delal toliko kozlov v svojih predlogih in interpelacijah. Takim možem se seveda ni čuditi, če tako glasno zahtevajo uvedbe nemškega državnega jezika, ker je ta za nje same silno potreben.

Balkansko vprašanje.

Tudi Črna gora gleda s paznim odesom na revolucionarno gibanje v Makedoniji in Epiru ter posebno v Albaniji. Kakor znano, dobila je Črna gora pred kratkim od ruskega carja v dar mnogo pušk najnovejšega sistema ter mnogo streljiva. Del tega orožja je Crnagora izročila srbskemu prebivalstvu v Gusinjah v Albaniji. Turška oblastva niso mogla, kljub veliki paznosti, preprečiti tega utihotapljenja orožja. Sploh se v zadnje čase izredno mnogo orožja dopušlja ustašem v revolucionarnih pokrajinah na Balkanu. Turčija ve za vse to, a se ne more odločiti, da bi zaukazala splošno razoroženje, ker se boji, da bi le povspešila izbruh obne ustaje.

Govori se tudi, da so Albanci in Macedonci sklenili v Sredu dogovor, vsled katerega se bodo borili zločno v dosego neodvisnosti ter se, ako se jim posreči to, združijo pozneje v skupno državo pod jednim vladarjem, ki ga imenuje menda italijanska vlada. — Turčija dela v Makedoniji na to, da bi zanetila domačo vojno med tamošnjimi prebivalci krščanske in turške vere, ker bi se tako vsaj za sedaj še najbolje rešila iz zadrege.

Demonstracije v Italiji.

Zadnje dni minulega meseca so vprizorili italijanski rezervniki po raznih mestih Italije burne demonstracije, ker jih vojna uprava ne mara poslati na dopust. Potrebovala jih bo najbrže pri raznih nameranih ekspedicijah. V Piacenci se je zbralo na Piazza Cavalli večje število rezervnikov, ki so šli pred mestno hišo ter kričali: „Mi hočemo domov! Ne maramo dalje služiti! Čas je že, da nas pošljete domov!“ Stražniki so razkropili demonstrante ter jih potisnili v vojašnico, kjer so jih aretirali. „Avanti“ čeni število demonstrantov na 300. — Enaki prizori so se ponavljali v Milanu, kjer rezervisti 29. polka niso hoteli nastopiti službe. Sele po daljših pritiskih so se postavili v vrsto, a brez orožja. Pozneje se je zbralo na stolnem trgu do 400 rezervnikov raznih vrst, ki so se posvetovali o demonstracijah pred prefekturo. Stražniki, častniki in meščani so jih skušali odvesti v vojašnico. Vojaki se za častnike niso prav nič zmenili. — Tudi v Tortoni, Como in drugih krajih so se pojavljali večji nemiri.

Vlada je sedaj že jela uvidevati resnost položaja ter je izdala stroge naredbe proti demonstrantom, toda s takimi odrebami je prišla brčkone prepozno. Vlada sama je odgovorna za vse take nastope, ker je preveč ljubkovala s socialističnimi voditelji. Socializem je sedaj na vrhuncu. To so pokazale razne stavke zadnjega časa.

„Človekoljubnost“ angleških generalov.

Javili smo že, da je obsodilo angleško vojno sodišče nekaj generalov v smrt, oziroma v prognanstvo, ker so umorili ujete Bure. Kajpada vseh teh »človekoljubnežev« še ni doletela roka pravice, da bi prejeli plačilo za svoje grozovitosti. Znanih je o tem doslej le nekaj podrobnosti, ki jih objavlja »Morning Leader«. Dva angleška generala sta izvedela, da ima 10 ujetih Burov pri sebi okoli 500.000 frankov denarja. Stavila sta v naglici neko dozdevno vojno sodišče, ki je obsodilo vseh 10 Burov v smrt. Ker prvi oddelek, kateremu sta generala zapovedala izvršiti smrtno obsodbo, tega

ni hotel izvesti, sta pozvala druge vojakove, ki so, brčkone za denar, izvršili povelje. Nekega nemškega misijonarja sta generala ustrelila, ker ju je svaril pred grozovitostjo. Lord Kitchener je izvedel o tem po črnih in vele generala usmrtiti. Vkljub temu se še dobe častnikarji, ki ne morejo prehaliti človekoljubnosti angleških častnikov in pišejo o surovosti Burov.

Stavka na Reki.

Včeraj smo dobili še to poročilo: Stavka traja že tretji dan. Stavkujejo slasti luški delavci in nosači. Trgovina trpi škodo in mnogi delavci bi radi delali, ali ne smejo, ker stavkujejo pritiskajo na take. Posebnih izredov ni bilo, ker je veliko vojakov okoli po mestu in tolike mase ni kakor po velikih mestih.

Zdaj so začeli mnoge zapirati, da odstranijo ptujce. Namesto njih pokličejo morebiti druge iz Magjarske in gotovo bodo bli naši na cedilu, in Reka bo za eno stopnjo več mažarska. Škoda bo moral nazadnje vendar le plačati siromak. Stavka se je začela v prav neugodnem času, ker na Reki je zdaj malo posla in prometno stanje prav nepovoljno. Ljudi je spodbudil Trst. Res je, mnogi so opravičeni, da si želijo boljšega plačila za veliki napor, ker imajo kapitalisti obilnejši dobiček. Zato bi morali tudi delavce kaj bolje plačati, na kar naj bi tudi oblasti pazile in opominjale take ljudi.

Na veliko soboto popoldne pustili so naenkrat delo kurjači od ogrsko-hrvatskega društva tako, da so imeli parobrodi precejšnjo zamudo. Izravnila se je stvar tako, da so jim zvišali plačo. Zdaj so se lotili stavke tudi kurjači »Adrijee«. Splošna je zmešnjava, in ne vem, kako se razvije.

Sem je došlo še precej več vojakov, kakor bi bilo ravno potreba za naše razmere, ker konjeništa in topništva, katero se pričakuje, pač ni potreba, ali se bojijo, da bi kaj takega potrebovali na daljnem jugu, kjer se nekaj kuha — in treba ga imeti pripravljenega za hitro vkrcanje.

Danes se nam poroča: Včeraj so se zaprle trgovine po celi Reki. Vojaki so zasedli vse važne cestne prehode in so patrolirali po mestu. Preko mostov so puščali samo osebe, ki so imele nujen posel. V raznih tovarnah so pustili delavci delo iz solidarnosti.

Pekovski pomočniki so imeli pogovor, da več ne peko. Istotako so sklenili mesarski pomočniki, da ustavijo delo. Vrlo neugoden utisek je napravljala po reških ulicah guverner grof Szapary, ki se je med stavkujočim delavstvom vozil na avtomobilu.

Z Ogrskega so pripeljali 40 delavcev za dela pri izkrcavanju, a ko so ti delavci prišli na Reko, izjavili so se s stavkujočimi delavci solidarnimi. Iz Ogrske so prišle vesti, da je delavstvo na Ogrskem s stavkujočimi popolnoma solidarno.

Na raznih krajih v mestu se včeraj, gruče delavcev niso policiji hotele umakniti z mesta. Policija jih je obkolila in jih odvedla seboj. Na policijo je bilo pripeljanih kakih 200 delavcev, a pridržanih je bilo ondi le 24 oseb. V ogromni večini je delavstvo mirno, samo delati noče.

Včeraj se je sicer doseglo mej delavskimi voditelji in delodajalci sporazumljenje, banka v „Puerto Franko“ je zapustila svoje stališče in pritrčila večini delavskih zahtev, a delavci ne zaupajo tem dogovorom in nočejo delati. Delavci sedaj zahtevajo, da spozarum in priborjene ugodnosti trajajo vsaj eno leto. Delavci namreč mislijo, da delodajalci prekličejo ugodnosti, kakor hitro pridno delavci z delom. Na to zahtevo so delodajalci odgovorili, da tudi oni zahtevajo od delavcev, da dogovor traja vsaj eno leto. Število stavkujočih delavcev je sedaj 3000, brezposelnih delavcev pa je na Reki bilo že prej 800.

Policija je zaprla enega glavnih agitatorjev socialnih demokratov, tipografa Schneiderja, in ga iztirala z Reke. Del kurjačev je zopet pričel stavkati. Parobrodne družbe so se s kurjači zopet pričele pogajati. Upati je, da se doseže sporazumljenje, predno se stavka še bolj ne razširi.

Izpred sodišča.

Nasledki tretj četrt ltrou žganja. Franciška Kozjek iz Poljšice si je sla 6. jan. s svojo prijateljico z žganjem dušo privezat. Ob 11. uri po noči se ji je pri prijaci vzbudila materina ljubezen in začela je svoji hčeri s klotutami dokazovati, da ne gre, da bi ona (hči) služila še nadalje samskemu Martinu Primcu. Slednji se je pa kot skrben in vesten gospodar potegnol za svojo dekle in v tem je prišla njegova roka v neposredno ne ravno rahlo dotiko z nosom France Kozjek, tako da se ji je vllila kri. Obtoženi se zagovarja, da je ni mislil vdariti, ampak da jo je hotel samo stran poriniti. Dobil je 4 dni in samo jeden post.

»Zemlja se joče, kjer ti hođiš«. Fran Trošt in Mesesnel iz Poddrage sta 18. nov. v kovašnici Žorža »rađune delala«. Pri tem sta si nekaj v navskriž prišla in Mesesnel je baje, kakor pravi Fran Trošt, njega počastil s sledečimi nelepipi priimki: Lump, slepar, si me 7 gld. hotel oslepariti. Bog te je štrajfal, ker si očeta cepov in zato si čotast. Krava, hudoben osel. Fran Trošt je seveda ogorčen iskal zadoščenja pri sodnji. Pred obravnavo dne 14. dec. je pa zopet Fran Trošt slišal še sledeče priimke: »Ti si lump, zemlja se joče, kjer ti hođiš. Za to te je do zavrgel. Hočeš mene oslepariti, kakor si Božiča in obćino. Lump, krava, osel«. Zavaljo tega je bil Mesesnel v ravno isti obravnavi obsojen. A ker se mu je kazenzela previsoka, vložil je pravočasno vsklic.

Sin obtoženca je pod prisego potrdil, da njegov oče ni nikjer, niti v kovašnici, niti pred obravnavo Trošta ozmrjal z lumpom, kravo in hudobnim oslom. Svoje besede je pripraviljen z »desetimi prisegami pritrđiti«. Radi 7 gld. oče njegov ni v kovašnici očitil, pač pa pred sodnijo. Na podlagi te izpovedbe je sodni dvor sicer obtoženca oprostil, glede psokv, glede očitanja sleparije ga je obsodil na dva dni zapora oziroma na 15 K. Obtoženi se skrbno informira pri predsedniku, »kdo da bo stroške trpel?«

»Agitiral je zase na nesramen način, kakor imajo navado klerikalni župani agitirati«. Nato se vrši pri sodišču kot vsklicnem obravnava proti Josipu Kuharju, županu v Dolih, po dr. Storu, kot zastopniku tožitelja Mirka Hansa. Obtoženca zagovarja dr. J. Brejc. Josip Kuhar je bil tožen radi tega, ker je rekel Slobodi, da Simec samo s tikimi obćuje, ki niso nič vredni kakor na pr. z Hansom, in da je ravno istemu predbacival, da je hotel pri vodni stavbi za 5 ali 6 fašin goljufati. Vsa stvar se je vršila takole: Vsled prošnje županstva je dobila obćina dež. podpore 125 gld. v to svrhu, da vtrdi bregove deroče Bistrice. Obtoženec je kot župan vprašal rečnega nadzornika Mirka Hansa, koliko stanejo fašine v to svrhu. Hans je rekel, da bi stale 4 gld. Ko se je zvršila vodna stavba, je župan vprašal stavbnega podjetnika Kavko, koliko da dobi za fašine, nakar mu je dotični rekel, da 3-20 gld. in da je 32 fašin. Ko se je radi tega župan še enkrat informiral pri Hansu, ga je ta opeotovano zavračal, da ga to nič ne briga. Vendar je pa čez 3-4 tedne dal narediti še 4 fašine; ostali denar je mesto da oddal obćini, poslal na dež vlado. Ker Hans napram vprašanju župana ni hotel dati nobenega povoljnega odgovora, je župan enkrat proti Slobodi in njegovim ženi se izrekel (pod prošnjo molččnosti), da bi Hans gotovo obćino za 5 ali 6 fašin ogoljufal, da se ni on sam pobrigal. Ker je Hans vsled molččnosti Slobodove žene zvedel, ga je tožil. Obtoženi je dobil kaznen 210 gld. ali 3 tedne zapora. Obtoženec je pa proti previsoki kazni vložil priziv po dr. Brejcu.

Dr. Brejc povdarja oče opozarja sodni dvor, da je župan radi nedoločenega odgovora rečnega nadzornika opravičeno lahko sumil kako nepoštenost. Dolžnost Hansa bi bila povedati županu natančen račun, ko je videl slednjega v zmoti. Nato vstane dr. Stor. Značilno je, da je ta v svojem govoru si upal, opozarja oče na istočasne volitve, izreči pred sodnim dvorom sledeče besede: »Obtoženi je agitiral zase na nesramen način, kakor imajo navado klerikalni župani agitirati«. Glede teh besedi si je dr. Brejc pridržal pravico sodnijsko postopati.

Na to je sodnik pritrđil razsodbi prvega sodnika. Obtoženi bo moral plačati 210 gld. Nato se vrše tajne obravnave.

Februarski dogodki pred tržaškim dež. sodiščem. Radi tržaških izredov so bili zopet obsojeni: Težak Alojzij Jurinovič iz Trsta na 10dnevni zapor, Andrej Starc iz Dekani na štedenški strogi zapor, Peter Bruno iz Turina na 7dnevni zapor, kotlar Josip Fugolin iz Trsta na imesečni strogi zapor, brivec Rudolf Brumati na 7dnevni zapor.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. aprila.

† Kardinal Jakob Missia. Absolutcije ob truplu pokojnikovem v goriški stolnici so izvršili: prvo knezoškoč dr. Kahn, drugo škof Mahnič, tretjo knezoškoč dr. Jeglič, četrto opat P. Bonifacij Ecker in peto škof dr. Flapp kot oficijator. — Obćino Št. Vid pri Ljubljani je zastopal župan g. Anton Belec. Iz Zatičine je bil pri pogrebu navzoč tudi prior cistercijanov P. Gerhard Maier. — »Narod« je priobčill vest, da je bil kardinal strasten kadilec viržink. To je popolnoma izmišljeno. Kardinal sploh ni redno kadil, izvzemši morda nekoliko pri kakem obedu. To so bile le redke izjeme. V Gorici ni nikdar kadil. — Na

plačli, ki bo pokrivala kardinalovo rakev, bode vrezan priprost križ. Napis smo včeraj omenili. — Beseda Missia izvira iz besede: misliti. V narečju govore v onem kraju ljudje mesto: jaz sem mislil, jaz sem misla. Da je to res, dokazuje ime rojstne njegove hiše: pri Mislovih. — Mej tem ko je truplo Njega Eminencije ležalo na mrtvaškem odru, preštevali so »Slov. Narod«, »Soča« in »Edinost«, koliko tisočakov je vlekel kardinal na leto in kako ogromna mora biti zapuščina. »Soča« pravi, da je imel v Gorici dohodkov 80.000 K (zlagano za dve tretjini). »Slovenski Narod« pripoveduje, da je kardinal imel v Ljubljani ogromnih dohodkov, katere je prinesel v Gorico. Poleg tega da je bil zavarovan za ogromne svote. »Soča« dostavlja, da je kardinal zapustil svojim najbližjim sorodnikom le prav neznanatne svotice! Dejstvo pa je, da je zapuščina kardinalova jako skromna! Vpraša se, kam je izginilo premoženje? To nam pove tisoč in tisoč ubozih, katere je kardinal podpiral v Ljubljani in Gorici, in stavbinska dela, ki jih je izvrševal na svoje stroške. V Ljubljani in Gorici je vzdrževal cele družine z mesečnimi prispevki. Vse je delal na skritem. In zdaj kličemo liberalcem: Le napadajte, Njegovo srce več ne čuti. Upamo za trdno, da je že prejelo plačilo v nebesih.

Nadškofa Stadlerja je sv. oče sprejel v avdijenci dne 2. t. m.

V avdijenci je včeraj cesar sprejel dež. šolskega nadzornika gospoda Franciška Hubada.

Razžaljenje nad razžaljenje. Včeraj se je vršila pri vzklicnem sodišču obravnava proti nekemu županu, ker je baje obdolžil činovnika, da ni fašin pravilno zaračunal. Zastopnik zasebnega tožnika je obrnil to zadevo na obćinske volitve in odvetnik dr. Stor, zastopajoč zasebnega tožnika, je pri javni vzklicni obravnavi izrekel glede obtoženega župana razžaljive besede: Obtoženi je agitiral na nepošten način, kakor navadno klerikalni župani agitirajo! — Cisto nepoklicano in neutemeljeno je žalil odvetnik dr. Stor obtoženca in klerikalne župane, in to naj si županje dobro zapomnijo.

Umrl je v Marseillu na Francoskem češki drž. poslanec Hořica. O njegovem pisateljskem delovanju (bil je tudi romanopisec in rodoljuben pesnik) je v predzadnji številki poročal »Dom in Svet«. — Poslanca Hořica je zadela kap. Bil je na potovanju proti jugu, kjer si je hotel okrepati svoje zdravje. Njegova žena se je takoj, ko so ji sporočili možovo smrt, podala v Marseille. Truplo bo prepeljano v Prago, kjer se bo vršil pogreb. Poslanec Hořica je bil iskren prijatelj Slovencev. N. v m. p.

Volitev v goriško trgovsko in obrtno zbornico. »Soča« prinaša o tej volitvi te-le zanimive podatke: Do včeraj je bil rok za pismeno volitev z glasovnicami, poslanimi »c. kr. volilni komisiji« po okr. glavarstvih ali za Goričane po magistratu. Volitev pa bo šele 7. in 8. t. m. In tu nam pada dvoje dejstev v oči! Volilci so imeli le malo časa glasovnice v rokah — mnogi jih pa niti dobili niso — dočim dobi lahko zbornica 4. t. m. že vse glasovnice iz cele dežele. Do 7. ali 8. t. m. pa skrbni gospodje natančno seštejejo glasove iz vsakega okrajja posebe ter jih lahko tudi razdele po — strankah. Ako bi še kaj manjkalo, bi se seveda v Gorici do odločilnega dne toliko bolj potrudili. — Torej celo take vrste kontrolo nad volitvijo so si oskrbeli gospodujoči možaki v zbornici, dočim se je odvzela nam volilecem slehernna kontrola nad volilnim postopanjem in nad — zlorabami in samosilstvi! Pa najlepša je ta-le: Volilci v Gorici bi morali do včeraj vročiti glasovnice na magistratu, pa premnogi še do danes niso dobili izkaznic. — Čitatelji naj primerjajo te volitve z volitvami v kranjsko trgovsko zbornico. Poroča se nam, da prihaja kranjski trgovski in obrtni zbornici mnogo glasovnic nazaj, ker se, prepozno odposlane, niso mogle dostaviti volilecem.

Častni obćan. Okoliske obćine slovenjegraške so imenovala tovarnarja gosp. Josipa Farsky častnim obćanom zaradi njegovih velikih zaslug za okoliško šolo.

Iz Kranja se poroča: Ker zadnji »Gosenjec« z njemu lastno surovostjo napada valed volitev v trgovsko in obrtno zbornico gospode trgovca Omerso, krojaškega mojstra Rebolja, kamnoseka Jegliča ter hotelirja »Nove Pošte« Fr. Sajovca, zato vsem somišljenikom te gospode prav toplo priporo čamo.

Ornig pojde v pokoj. Iz Ptuja se poroča, da je ptujski župan Ornig se naveličal županovanja in da bo de resigniral na županstvo. V Ptuj je namreč izšla brošura »o finančnem položaju mesta Ptuja dne 20. februarija 1902, po aktih sestavljen Konrad Fürst, obd. svetnik«. V brošuri se najostreje napada župana Orniga. Ako je res, kar se trdi v brošuri, potem je polom v Ptuj neizogiben. Župan Ornig je sam zahteval preiskavo in je izjavil, da ne vodi več županskih poslov, dokler se zadeva ne pojasni. Obd. svet ptujski je imel t. j. (!) sejo, v kateri so obd. svetovalci ropotali nad obd. svetnikom Fürstom, da je stvar spravil v javnost. Tudi danes ima obd. svet sejo.

K proslavi 70letnice g. Doberleta. Je naznanjenih 250 ognjegascev s Kranjskega in deputacija iz Opatije.

V plemiški stan je povzdignil cesar poveljnika 7. pešpolka Vikt. Reitzza z naslovom »pl. Reitzenegge«.

Za mnoge čestitke o mojem dvojnem odlikovanju izrekam vsem prijateljem in znancem s tem najiskrenejšo zahvalo. Bog Vas blagoslovi na prošnjo sv. Antona Čudodelnika! Mihael Sajó, župnik.

Vojaška godba v Trstu in procesije. Z ozirom na izjemno stanje v Trstu je letos brigadir generalni major pl. Conrad zabranil svirati vojaški godbi pri velikonočnih procesijah v Trstu. Vojaško godbo je nadomeščala veteranska godba.

Ogenj v Mariboru. V Mariboru je dne 2. aprila ob 1/10. uri po noči začel udarjati zvon v znamenje, da je v mariborskem mestu ogenj. Gorelo je pri gospodu Ploču v Melju. Zgorelo je hišno in gospodarsko poslopje. Zažgala sta iz maščevanja 13letni Franc Klobasa in 15letni Fr. Rumpf, ker jih je Ploč popoldne zapodil iz svojega vrta. Škoda je velika, ker je Ploč pozabil plačati zavarovalnino, ki mu je pred nekaj dnevi potekla.

Novi društvi. V Zagorju ob Savi se snuje »Delavsko bralno društvo«, v studnem pa »Prostovoljno gasilno društvo«.

Velik požar na Koroškem. Dne 2. aprila popoldne je pogorela vas Sv. Ulrich pri Beljaku s cerkvijo vred. Podrobnosti niso znane. Zgorelo je mnogo živine.

Uboj. S Trstenika se nam piše: Žalostno novico vam poročam danes. Zgodil se je namreč tukaj na velikonočni ponedeljek grd uboj. Nekaj mladeničev iz Tenetiš podalo se je proti večeru na Trstenik, med njimi I. M., miren in priden mladenič iz poštene, dobre hiše. Zadnji se je sprva branil iti na Trstenik, pa drugi so ga pregovorili, da je vseeno šel. Ko se Tenetišani vračajo, jih na sredi pota iz gozdne zasede napadejo štirje fantalini. Ravnokar imenovanega J. M. so pobili na tla in ga tako grozovito pretepli, da je v jutro drugo dneva umrl. Napadavalci so bili oboroženi s poleni, z vilami in svinčeniimi krogli. Črno dejanje razodeva grozovito krutost. Vsa fara je potrta valed tega dogodka, najbolj pa domači ponesrečenega sina, ki je bil v obče spoštovan med župljani.

Iz Sela pri Šumbregu. (Uboj.) Javlja se nam, da se ondi velikonočni ponedeljek ubili 23letnega fanta Jan. Kmeta iz Podbukovja. Dobil je namreč pri tepežu v Ozimkovi gostilni toliko ran na glavi in rokah, da je naslednji dan dopoldne umrl. Kmet se boja ni udeleževal, morda le miril pripravljajoče se fante v družbi gostilničarja Ozimka, ki je tudi dobil več nevarnih ran. Pet fantov so že izročili trebanjskemu sodišču.

Dragonski polk št. 5. je včeraj odšel iz Maribora v svojo novo posadko v Dunajsko Novo mesto.

Krvavi pretep. Iz Prevalj poročajo: Med popoldansko službo božjo sta se v hudi jezi pričkala Reismüllerjev hlapec in Kolarjev sin iz Barbarske struge — zaradi veriže za uro. Zadnji potegne nož ter ga zasadi svojemu nasprotniku v hrbet. Gospodar hitro pelje svojega hlapca k zdravniku, ki

je izjavil, da je rana 3 do 4 cm. globoka. Osmi dan nato pa je hlapec umrl. Komisija je izjavila, da je rana bila 11 centimetrov globoka.

Z Breznice. Tukajšnja dekliška Marijina družba je imela velikonočni ponedeljek papeževu slavnost, ki je jako lepo vspehla. Pred. g. F. Finžgar je imel slavnostni govor, v katerem je kaj lepo povdarjal, da se mi katoličani Leonu XIII. klamnajmo v prvi vrsti kot Kristusovemu namestniku. Po govoru je zapel domači pevski zbor papeževu himno pod vodstvom organista g. L. Hafnerja; v prelepi živi sliki so se pa poklanjali papežu razni stanovi. Slednjic se je igrala izborna Finžgarjeva igra »Indijski siroti«. Akoravno je bila večina igralcev in igralk šele prvokrat na odru, vendar je bila igra brez napake vprizrojena. Zlati »vražarica« je igrala prav izumno, tudi »Alamila«, obe sirotki in predjasa so zelo ugajale. Vdeležba je bila jako velika. Razun mnogo drugih č. gg. duhovnikov iz okolice počastil je slovesnost tudi pred. g. kanonik T. Kajdiž. Veliko občinstva pa ni moglo dobiti pristopa, ker je bila gnječa prevelika. Zato se bo de igra ponavljala na belo nedeljo. Največjo zaslugo, da se je slovesnost tako lepo obnesla, ima domači župnik pred. g. T. Potočnik, ki se ni bal ne truda ne težav, katere je imel s pripravami.

Amerikanski izletniki milijonarji v Trstu. Velikanski američanski parnik »Celtic«, dolg 232 metrov, priplul je z 816 izletniki, družinami američkih milijonarjev, iz Amerike v Evropo in se mudi sedaj v Sredozemskem morju ter je obiskal že več italijanskih luk. Italijanski listi poročajo, da američanski parnik obišče tudi Benetke in Trst. V Trst ima parnik dospeti proti sredi tega meseca. Vsaki izletnikov je plačal za 6 mesečno vožnjo na tem parniku tisoč angleških funtov, kakih 11 tisoč gold. našega denarja.

Profesor Nothnagel, znana zdravniška kapaciteta, se je za nekaj časa prišel v Gorico zdraviti.

Dogotovljen vodovod. Vodovod v Potočah, okraj Postojina je dovršen.

Nesreča na železnici. V Celju je prijel želez. stroj želez. uslužbenca Jožefa Štora in ga poškodoval na hrbtu in glavi. Štora so prepeljali v bolnico.

Mrtvega so našli v bližini Metlike 84 let starega Martina Janžekovič iz Berdiča.

Utonil je v Zalemlogu na Gorenjskem 5letni sinček posestnika Jakoba Ranta.

Preprečen samomor. V Sp. Jelenju se je obesil Janez Zupan. Visečega očeta ste zapazili njegovi hčeri, ki ste kričali na pomoč. Posrečilo se je Zupana rešiti. Skoro na to se je hotel Zupan zopet obesiti in je grozil sosedom, da jim zažge poslopje, ako ga ne puste v smrt. Dognalo se je, da je Zupan zblaznel. Oddali so ga v blaznico.

Samomor na pokopališču. Ustrelil se je v Gradcu na pokopališču inspektor meščanske bolnice Mihael Siegel. Napravil je mnogo nerednosti v svojem poslovanju. Poneveril je 4000 K.

Prepovedana vožnja z avtomobil. Nameravano tekmovalno vožnjo z avtomobilom med Nizzo in Opatijo je oblast prepovedala.

Veliko nemško slavnost priredijo tržaški Nemci na korist zgradbe nemške društvene hiše v Trstu. V ponedeljek dne 7. t. m. bo de imel pripravljani odbor svojo prvo sejo.

Proga-Trst-Buje je bila dne 1. t. m. izročena javnemu prometu. Ta delna proga normalnotirne železnice Trst-Poreč je dolga 88-651 km in ima naslednje glavne postaje: Trst Sv. Andrej, Dekani, Koper, Isola, Sv. Lucija, Sicole in Buje, za osebni in prtljažni promet Milje, Škofije in Salvore ter šest postajališč.

Opera v Zagrebu. V Zagrebu se je ustanovil odbor, ki bo skušal vzdržati hrvaškemu gledališču opero.

Promet na Sredozemskem morju. Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani se poroča, da je kralj. ogrska pomorska ladijeplovna delniška družba »Adrija« v Reki premenila dosedanjo direktno zvezo v Barcelono in Valencijo z mesečnim odhodom 10. vsakega meseca in sicer na ta način,

da je podaljšala zvezo A. z Marseillem do Barcelone in Valencije. Ladije bodo odplule zdaj vsak teden in sicer ob petkih iz Trsta in ob ponedeljkih iz Reke začenši z 18. oz. roma 21. aprilom t. l.

Godol iz Ljubljane. Pet godeev bivše »Meščanske godbe« se iz Ljubljane odpelje v Prago. Novi »Društveni godbi« bodo torej poleg godal nedostajali tudi — godci.

Najnovejše od raznih strani. Nevarno obolel je v Berlinu poslanec Kaufmann. Prepeljali so ga v zdravilišče za nerazvone. — **Stoletni ženin.** V Alatri na Laškem se je poročil 100 let stari notar Antonio Alvanti s 24-letno gdč. Posque Pulzini. Njegova mati je še s 105 leti krepko delala. — **Ženska napadalka.** V Oranu na Francoskem se vrši kongres zemljepiscev, kateremu predseduje bivši minister zunanjih stvari Hanotaux. Včeraj je prišla v zbornico neka odlična dama, ki je Hanotauxa oklofotala. Dama je izjavila, da jo je Hanotaux zapeljal in potem zapustil. — **Razrušena tovarna smodnika.** V tovarni smodnika v Rodfusu na Norveškem se je pojavil ogenj. Smodnik je eksplodiral in tovarna je zletela v zrak. — **Parnik »Athena«** se je v Magalhensovi cesti potopil. Kapitan in 19 mornarjev je utonilo. — **Samomor pisatelja.** Romanopisec Dubut de Lafrest je skočil v Parizu iz četrtega nadstropja na cesto in dobil smrtne poškodbe. — **Znamenite izkopine** so dobili v Rimu na Forum romanum. Odkrili so grob, ki je še iz časa pred ustanovitvijo Rima. — **Vodja Albancev** Issa Boljetinac je z 900 vstasi v Novem Bazarju in napravljala turških oblastvom mnogo preglavic. — **Pozno odkrit umor.** V Königsbergu so našli meseca avgusta 1900 umorjeno Ano Beck. Sedaj so dognali, da jo je umoril njen lastni mož, katerega iščejo. — **Plaz zasul restavracijo.** V Melzergundu je gostilničar Pohl sezidal pred dvema leti restavracijo za 45.000 mark. Včeraj je plaz to restavracijo popolnoma porušil. — **Samomor dijaka.** V Plznu se je obesil 15-letni gimnazijec Karol Fleischer radi slabega napredka v šoli. — **Omamljeni šolski otroci.** V Veseleny na Ogrskem je v šoli 30 šolskih otrok padlo v nezavest. Omamil jih je izpuhteli plin. Z velikim trudom so jih pripravili zopet k zavesti.

Darovi.

Za Marijanišče: V znak sožalja ob smrti kardinala Missia g. Ivan Lavrenčič, dekan v Šmartnem pri Litiji 20 K in g. M. Malenšek, mestni župnik pri Sv. Petru v Ljubljani 20 K.
Bog plačaj!

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 4. aprila. Slovanski klubi državnega zbora prosijo svoje člane, naj k seji 8. aprila gotovo polnoštevilno pridejo. Pričuje se boja o ustanovitvi češke državne obrtne šole v Budjejevičah. Boj bo de skoro gotovo tudi pri subvenciji Pragi.

Praga, 4. aprila. Češki narodni svet je sklican na prvo nedeljo po sestanku češkega dež. zbora.

Praga, 4. aprila. Mestni svet je sklenil pariškemu županu podariti zlato medalijo, vsem Francozom, ki so si pridobili zaslug pri izletu praškega obč. sveta v Pariz, pa srebrno medaljo.

Reka, 4. aprila. Stavka je končana. Razne tovarne so še vedno zastražene. Ognjegasci so pripravljani. Mnogo tujih delavcev je izgnanih.

Odesa, 4. aprila. Tu se nadaljujejo proklamacije za umor mestnega načelnika Suvalova. Aretacije se nadaljujejo. Zapori so prenapolnjeni. Revolucionarjem gibanju, katerega vodijo dijaki, se pridružuje vedno več delavcev.

Belgrad, 4. aprila. Pokojninski dohodki bivšega min. predsednika dr. Georgjeviča so suspendirani, ker ni prosil dovoljenja, ako sme bivati v inozemstvu na Dunaju.

Usküb, 4. aprila. (C. B.) V Novem Bazaru so se zbrali oboroženi Arnavti, da protestirajo pri kajmakanu radi tega, ker so odvedli župana Haki-beya v Carigrad. Mej Mohamedanci povzročajo veliko vznemirjenje poročila, da prodirajo iz Srbije nove vstaške čete. Od turške strani se delajo vojaške priprave v varstvo kristijanov (?).

Utrecht, 4. aprila. Danes zborujejo tu burski delegati pod Krügerjevimi predsedstvom. Sklep je: brez neodvisnosti nobenega miru.

London, 4. aprila. »Daily Mail« javlja iz Kapstadta o mirovni pogodajnih. Pogaja se o času, kedaj bi angleška vlada dovolila avtonomijo, o strogi določitvi političnega stališča Burrov, preklič odredb o izgnanju, dovolitev amnestije in odškodnina za tekem vojske razrušene farme.

Odprto pismo

gospodu **Nandetu Reinger,** začasnemu učitelju v Dragi.

Ogorčeni nad Vašim dosedanjim postopanjem usojamo si staviti na Vas sledeča vprašanja:

1. Kot začasno nastavljeni učitelj (brez zrelostnega izpita v krščanskem nauku) po našem mnenju nimate nikakoršne pravice poučevati »Oče naš« in »Češčno si Marijo« v nemškem jeziku, tem manj ker se to molitve zasebno in javno opravljajo vedno v slovenski in. Otroci so se vsled tega doma norčevali in matere so bile v skrbeh, kako bodo opravljali skupno družinsko molitev, ako bodo otroci nemško molili.

2. Zastavo za šolsko mladino smo si omislili zato, da bi se šolska mladina korporativno vdeleževala procesij in drugih cerkvenih pobožnosti. Zakaj ste letos v nemškem oddelku izjavili otrokom, da se letos velikonočne procesije ne bodo vdeležili z zastavo? Do letošnjega leta so bili otroci vedno pri procesijah z zastavo, letos ne. Zakaj? Soba, v kateri je shranjena šolska zastava, je soba za šolska učila, ne pa shramba za Vaša jedila.

3. Zakaj poučujete slovenski oddelek tako malomarno, da dojde skoro slehern dan pritožba starišev? Ako ste nastavljeni kot zaprišeženi učitelj, zahtevamo, da se učnih ur pravilno držite in ne puščate Vam izročeni otrok med šolskimi urami samih brez poduka.

O priliki še kaj; za danes smo zadovoljni, da na ta s pričami potrjena vprašanja določno odgovorite.

Draga, dne 3. aprila 1902.

Pavel Turk,
krajni šolski predsednik.

Frančišek Vesel, Frančišek Turk, Tomaž Zabukovec,
odborniki.

Umrli so:

3. aprila. Ludmila Mohar, sprevednika hči, 6½ meseca, Dunajska cesta 47, atrofija.

V bolnišnici:

1. aprila. Luka Brezic, delavec, 70 let, demencia sen. pneumonia. — Ivan Bajt, posestnika sin, 1½ leta, morbilli pneumonia. — Anton Vidic, rudar, 56 let, jetika.

Zitne cene

dne 3. aprila 1902.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za pomlad	K	9-30	do	9-31
» » » » » » » » » » » »		9-24		9-25
» » » » » » » » » » »		—		—
» » » » » » » » » » »		7-47		7-48
» » » » » » » » » » »		7-38		7-39
Koruzza za maj-junij		5-32		5-33
Oves za pomlad		7-35		7-36
» » » » » » » » » » »		7-35		7-36

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K	9-16	do	9-17
» » » » » » » » » » »		9-11		9-12
» » » » » » » » » » »		8-07		8-08
Rž za april		7-26		7-27
» » » » » » » » » » »		7-24		7-25
Oves za april		6-99		7-00
» » » » » » » » » » »		5-90		5-91
Koruzza za maj		5-03		5-05
» » » » » » » » » » »		5-17		5-18

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K	9-30	do	10-85
» » » » » » » » » » »		9-40		10-80
Rž		7-50		7-75
Ječmen		7-20		8-60
» » » » » » » » » » »		6-85		7-75
Koruzza ogerska, stara		5-60		5-70
» » » » » » » » » » »		5-45		5-55
Cinkvant		8-35		6-70
Oves srednji		7-40		7-60
Fižol		7-75		10-75

Dunajska borza

dne 4. aprila.

Skupni državni dolg v notah	101-65
Skupni državni dolg v srebru	101-45
Avstrijska zlata renta 4%	120-85
Avstrijska kronska renta 4%	99-40
Ogerska zlata renta 4%	119-65
Ogerska kronska renta 4%	97-50
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glđ.	1610-—
Kreditne delnice, 160 glđ.	690-25
London vista	240-07½
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-35
20 mark	23-44
20 frankov (napoleondor)	19-06
Italijanski bankovci	93-20
C. kr. cekini	11-30

